

Implantatie van een sacrale neurostimulator

Inhoudstabel

INLEIDING.....	1
WAT IS SACRALE NEUROSTIMULATIE?	2
VOOR WIE IS NEUROSTIMULATIE VAN DE SACRALE ZENUWEN AANGEWEEZEN?	2
VOORDELEN EN NADELEN	3
DE PROEFSTIMULATIE.....	4
Wat is een proefsimulatie?	4
Verloop van de ingreep	4
Verder verloop.....	5
EXTERN REGELAPPARAATJE (VerifyTM-teststelsysteem) OF PROEFSTIMULATOR.....	5
HOE DE PROEFSTIMULATOR THUIS GEBRUIKEN?.....	6
DE PLASKALENDER	6
EVALUATIE	9
VEEL GESTELDE VRAGEN OVER DE PROEFSTIMULATOR.....	9
DE DEFINITIEVE STIMULATIE.....	10
HOE ZIET EEN DEFINITIEVE STIMULATOR ERUIT?	10
HOE GEBEURT DE DEFINITIEVE IMPLANTATIE?	11
VERLOOP NA DE IMPLANTATIE	11
AANDACHTSPUNTEN	12
Hoe werkt de afstandsbediening?.....	12
Wat als de batterij van de stimulator leeg is?	13
Draag uw InterStim®-identiteitskaart altijd bij u!	13
Vergeet uw controlebezoeken niet.....	13
RICHTLIJNEN BIJ ONTSLAG	14
Besturen van voertuigen	14
Medische procedures en toestellen	14
Antidiefstal- en veiligheidssystemen	15
Huishoudtoestellen	15
Elektrische industriële uitrusting	15
Contra-indicatie.....	15
VEELGESTELDE VRAGEN.....	16

Implantatie van een sacrale neurostimulatie

Informatiebrochure voor patiënten

INLEIDING

Deze informatiebrochure werd ontwikkeld om te beantwoorden op uw vragen betreffende de implantatie van een sacrale neurostimulator.

Ze geeft uitleg over het waarom deze behandeling bij u van toepassing is, de voordelen en de nadelen ervan en wat u kunt verwachten ter gelegenheid van, doch ook na het ondergaan van deze behandeling.

Deze brochure is niet bedoeld om u te verontrusten, maar om u voldoende te informeren, zodat u kunt beslissen of u deze ingreep al dan niet wenst te ondergaan.

Indien u vragen heeft welke niet beantwoord werden in deze brochure, kunt u voor aanvullende informatie steeds terecht bij uw behandelend uroloog, of bij de hiertoe gespecialiseerde verpleegkundige.

Deze informatiebrochure is gebaseerd op internationale literatuur en guidelines:

- F.C. Burkhard. Women Presenting with Urinary Incontinence. Guidelines EAU – 2017
- S. Siegel, "Five Year Follow-up Results of a Prospective, Multicenter Study in Overactive Bladder Subjects Treated with Sacral Neuromodulation". The Journal of Urology; July 2, 2017.
- C.L. Amundsen, "Two-Year Outcomes of Sacral Neuromodulation versus OnabotulinumtoxinA for Refractory Urgency Urinary Incontinence: A Randomized Trial". EAU; February 12, 2018.
- International Guidelines on Urinary and Fecal Incontinence. Medtronic.

WAT IS SACRALE NEUROSTIMULATIE?

Sacrale neurostimulatie werd ontwikkeld in de jaren '80 van de vorige eeuw. Deze techniek wordt op regelmatige basis sinds 1994 toegepast in verschillende expertisecentra, dit ter grote voldoening van vele patiënten.

Neurostimulatie van de sacrale banen of zenuwen houdt in dat er zwakke elektrische impulsen gebruikt worden om één of meerdere zenuwen onderaan de rug te stimuleren. Deze zenuwen maken deel uit van de groep zenuwbanen in de onderrug die de plasfunctie (urinaire functie) controleren.

Deze continue, lichte elektrische stimulatie die impulsen naar de blaas en de bekkenorganen stuurt, kan stoornissen bij het plassen verlichten.

De behandeling verloopt in twee delen:

- Een proeffase, die evalueert of de stimulatie voor uw probleem aanslaat.
- Een definitieve implantatie als het resultaat van de test gunstig is.

Stimulatie van de sacrale zenuwen is niet voor iedereen in dezelfde mate geschikt. Sommige mensen zijn er meer bij gebaat dan anderen. Toch is het een veilige en doeltreffende methode die uw klachten geheel of gedeeltelijk kan verhelpen.

VOOR WIE IS NEUROSTIMULATIE VAN DE SACRALE ZENUWEN AANGEWEEZEN?

Neurostimulatie is aangewezen bij patiënten die de volgende urinaire problemen vertonen:

- Dringend of vaak plassen.
- Ongewild urineverlies: incontinentie ten gevolge van aandrang.
- De blaas niet meer kunnen ledigen (urinaire retentie).

Deze klachten worden gewoonlijk eerst behandeld met gerichte blaasmedicatie en soms aangevuld met oefeningen voor de bekkenbodemspieren.

Voor de meeste patiënten volstaat dit om de blaascontrole te herstellen.

Sommige patiënten blijven echter klachten ervaren of verdragen de medicatie niet goed. Voor deze patiënten is neurostimulatie wellicht aangewezen.

VOORDELEN EN NADELEN

Voordelen:

- Er worden geen blijvende veranderingen aan het ruggenmerg of de zenuwen aangebracht.
- De behandeling kan worden ingesteld op verschillende stimulatie-niveaus, rekening houdend met uw persoonlijk leven en de activiteiten die u gewoonlijk verricht.
- De behandeling is omkeerbaar: de arts kan het systeem desgewenst uitzetten of verwijderen.
- Met de proefstimulatie kunt u enkele dagen ervaren of het systeem bij u werkt. Daarna wordt de stimulator pas definitief ingeplant.

Nadelen:

De meest voorkomende bijwerkingen zijn onder meer:

- Wegvallen van de stimulatie, onregelmatige of onaangename stimulatie, door het verschuiven van de geleidingsdraad of door een andere oorzaak.
- Stimulatie op de verkeerde plek, vanwege een verschoven geleidingsdraad.
- Pijn op de implantatieplaats van de neurostimulator.
- Communicatieproblemen met het programmeerapparaat of tijdens de gegevensoverdracht.

Ernstige bijwerkingen komen minder vaak voor, maar zijn wel mogelijk:

- Voor neurostimulatie is een operatieve ingreep nodig en bij elke operatie bestaat een risico op infectie.
- Er kan een lekkage van bloed of lichaamsvloeistof naar de implantatieplaats van de neurostimulator optreden.
- In zeldzame gevallen kan een onjuiste plaatsing van de geleidingsdraad leiden tot ruggenmergletsel.
- Mogelijk raakt het apparaat zelf stuk (spontaan of door een slag of stoot).

Verschillende van de hierboven aangehaalde bijwerkingen kunnen leiden tot een nieuwe ingreep, waarbij de neurostimulator of de geleidingsdraad verplaatst, hersteld of vervangen dient te worden.

DE PROEFSTIMULATIE

Vóór de proefstimulatie is het belangrijk dat u thuis, gedurende drie dagen een **plaskalender** invult.

Meer uitleg hierover vindt u verder in de brochure.

Wat is een proefstimulatie?

De proefstimulatie is een manier om in een korte tijdspanne na te gaan of een permanent geïmplanteerde stimulator uw problemen met de incontinentie of de bekkenorganen kan helpen verminderen.

Deze behandeling heeft geen genezend effect, maar kan wel uw symptomen doeltreffend onderdrukken.

Het plaatsen van de proefstimulator is een kleine ingreep die onder algemene narcose wordt uitgevoerd en ongeveer 1 uur in beslag neemt. Een dagopname wordt hiervoor gepland.

Verloop van de ingreep

- Tijdens de ingreep ligt u op uw buik.
- De uroloog maakt een kleine insnede, iets naar het midden (links of rechts) van uw onderrug. Via de insnede wordt een dunne elektrodedraad ingebracht tot bij de sacrale zenuwen. Deze draad wordt goed vastgezet en op zijn plaats gehouden dankzij de weerhaakjes.
- Er wordt ook een grotere insnede gemaakt op de bil links of rechts. Dit wordt de implantatieplaats van de definitieve stimulator.

- De arts controleert de correcte positie van de elektrodedraad via een radiologisch beeld.
- De elektrodedraad wordt vervolgens aangesloten op een externe stimulator, die lichte elektrische impulsen zal afgeven aan de zenuwen.

Verder verloop

- Na de ingreep wordt de tijdelijke stimulator geactiveerd door uw arts.
- De tijdelijke stimulator is een extern regelapparaatje dat u gedurende enkele dagen dient te gebruiken in de thuissituatie.
- De proefstimulatie duurt vijf tot zeven dagen.
- Er zal u gevraagd worden al uw bevindingen te noteren op een plaskalender en opmerkingen-incidentenblad.

EXTERN REGELAPPARAATJE (Verify™-testsysteem) OF PROEFSTIMULATOR

De proefstimulator bestaat uit twee onderdelen: de externe neurostimulator (ENS) en de besturingseenheid (afstandsbediening).

Via een tijdelijke verbindingskabel wordt de elektrodedraad aangesloten op de Externe **NeuroStimulator** (ENS). Deze externe neurostimulator stuurt via de elektrodedraad elektrische impulsen naar uw sacrale zenuwen.

HOE DE PROEFSTIMULATOR THUIS GEBRUIKEN?

De Externe NeuroStimulator (ENS) levert de stimulatiepulsen. U draagt deze in een riem op uw lichaam.

Met de afstandsbediening kunt u de stimulatie indien nodig aanpassen, of kunt u nakijken of de batterijspanning nog voldoende is.

De stimulatieparameters worden tijdens de behandeling ingesteld door uw uroloog. Met de toetsen op de afstandsbediening kunt u zelf, met de omhoog- of de omlaagtoets, de intensiteit van de stimulatie instellen.

Als u er behoefte aan heeft de stimulatie stop te zetten, kunt u dit doen via dezelfde afstandsbediening.

Zorg ervoor dat u de werking van de proefstimulator goed hebt begrepen vóór u naar huis gaat.

U moet de prikkeling op een aangename manier voelen, deze mag nooit pijnlijk worden.

DE PLASKALENDER

- **U gebruikt de proefstimulator gedurende 5 tot 7 dagen**
- **U vult dagelijks de plaskalender en het opmerkingen-incidentenblad zorgvuldig in.**

Op de plaskalender ziet u de volgende aandachtspunten:

- ☒ Tijdstip van urineren
- ☒ Volume van de urine
- ☒ Hoeveelheid en omstandigheden van urineverlies
- ☒ Tijdstip van opstaan en slapengaan

Tijdens de gehele proefstimulatieperiode vult u deze kalender zo nauwkeurig en compleet mogelijk in zowel 's nachts als overdag. Na het avondeten drinkt u alleen als u dorst heeft. Als uw klachten tijdens de proefperiode aanzienlijk minder worden of verdwijnen, wijst dat erop dat u ook op de lange termijn baat kunt hebben bij deze therapie.

PLASKALENDER

voor opvolging thuis

Datum	Uur	Drank		Hoeveelheid urine		Ongelukjes
		welke drank	hoeveel	spontaan	sondage	Gewicht verband

OPMERKINGEN – INCIDENTEN

1. Moest u dringend plassen? Waar – wanneer? 2. Werd het uitgelokt door hoesten, niezen, tillen, ... ? 3. Andere bemerkingen – incidenten.

EVALUATIE

Na de proefstimulatie wordt gekeken naar uw resultaten in uw plasdagboek en opmerkingen-incidentenblad om te bepalen of uw initiële klachten inderdaad verminderd zijn, en om vast te stellen of een definitieve neurostimulator geschikt is voor u.

- Bij een negatieve proefstimulatie worden de elektrodedraad en de tijdelijke verbindingenkabel verwijderd.
- Bij een positieve proefstimulatie wordt een definitieve neurostimulator onderhuids geïmplant.

VEEL GESTELDE VRAGEN OVER DE PROEFSTIMULATOR

1. Kan ik mijn mobiele telefoon gebruiken?

Ja, maar houd die niet vlakbij de ENS.

2. Kan ik werken?

Ja, maar doe geen zware fysieke inspanningen.

3. Mag ik sporten tijdens de proefbehandeling?

Nee, beperk uw lichamelijke activiteiten, aangezien bij sporten de elektrode van zijn oorspronkelijke plaats kan raken.

4. Kan ik onder de douche of in bad gaan?

Ga niet in bad. Afhankelijk van het soort elektrode en het type pleister dat u heeft gekregen, zou u 48 uur na de ingreep kunnen douchen. Vraag dit na aan uw arts. Wij raden u echter aan om uzelf te wassen met een spons of een washandje. Zorg dat de elektrode daarbij niet verplaatst wordt of nat wordt.

5. Mag ik seks/geslachtsgemeenschap hebben?

Wij raden u af om tijdens de proefbehandeling seksueel actief te zijn, omdat de elektrode hierdoor van zijn plaats kan raken. Met een permanent geïmplant systeem is seks wel mogelijk.

6. Is de proefbehandeling weer terug te draaien?

Ja, de proefbehandeling kan worden teruggedraaid. De stimulatie kan elk moment worden stopgezet en indien nodig kunnen de elektrodedraden worden verwijderd.

Waarschuwing!

- Schakel de proefstimulator uit als u een voertuig bestuurt of mogelijk gevaarlijke toestellen bedient. Een plotse stijging van de stimulatie door verschuiving van de elektrode kan u verrassen en u tijdelijk de controle over uw voertuig doen verliezen.
- Met een definitieve geïmplanteerde stimulator mag u wel degelijk met de wagen rijden.

DE DEFINITIEVE STIMULATIE

Na een gunstige beoordeling van de proefstimulatie, komt u in aanmerking voor een definitieve implantatie.

De ingreep gebeurt onder algemene verdoving in dagziekenhuis.

Na de ingreep wordt de neurostimulator geactiveerd door uw uroloog. Vanaf dit ogenblik kunt u de neurostimulator zelf regelen via de afstandsbediening.

HOE ZIET EEN DEFINITIEVE STIMULATOR ERUIT?

Het systeem bestaat uit de volgende onderdelen:

1. **Een implanteerbare neurostimulator (INS):** een pacemaker, die onder de huid wordt geïmplant. De behuizing van de stimulator is vergelijkbaar met de grootte van een gemiddeld herenhorloge en is gemaakt van titanium, een sterk, licht en biocompatibel metaal dat zeer geschikt is om veilig en langdurig te implanteren.

2. **Een elektrodedraad:** stuurt lichte elektrische pulsen naar de zenuwen die een invloed hebben op de blaas. De elektrodedraad wordt meestal al geplaatst bij de proefstimulatie.
3. **Een afstandsbediening:** stelt u in staat om het niveau van de stimulatie aan te passen en om uw apparaat aan- en uit te zetten.

4. **Een artsenprogrammeerapparaat:** wordt gebruikt door de uroloog om alle instellingen van uw neurostimulator aan te passen en om de levensduur van de batterij na te gaan.

Afstandsbediening

Artsenprogrammeerapparaat

HOE GEBEURT DE DEFINITIEVE IMPLANTATIE?

- Implanteren gebeurt via het chirurgisch dagziekenhuis, onder algemene verdoving.
- De uroloog maakt de insnede in uw bovenbil (op de plaats van de tijdelijke verbinding) weer open en verwijdert de tijdelijke verbindingskabel.
- De ruimte wordt iets groter gemaakt, de elektrodedraad wordt aangesloten op de neurostimulator en in de ruimte onder de huid in de bovenbil geplaatst.
- De volledige procedure duurt ongeveer 30 minuten.

VERLOOP NA DE IMPLANTATIE

- De uroloog programmeert de instellingen van de neurostimulator, zodat u hetzelfde effect krijgt als tijdens de proefstimulatie.
- U beschikt over een afstandsbediening die u zelf kunt gebruiken als u de instellingen wilt aanpassen. U kunt de neurostimulator aan- of uitzetten (bijvoorbeeld bij bepaalde onderzoeken). Als u dat wilt, kunt u ook zelf de intensiteit regelen.
- De neurostimulator werkt ononderbroken, ook als u naar het toilet gaat of als u slaapt.

- Net zoals bij de proefstimulatie, kunt u zwakke elektrische impulsen ervaren, zoals lichte prikkelingen of kriebelingen rond de aars. Deze gewaarwordingen mogen evenwel niet pijnlijk zijn en u mag er geen blijvende hinder van ondervinden.
- Mogelijk moet u zich na de operatie een tijdje beperken in uw activiteiten. Bespreek met uw uroloog hoe lang dat voor u het geval is. U zult uw activiteiten daarna geleidelijk kunnen opvoeren tot het niveau van uw vertrouwde levensstijl.
- Uw uroloog zal u informatie geven over het al dan niet stoppen of opnieuw starten met bepaalde medicatie.
- Vraag uitleg aan uw uroloog wanneer iets niet duidelijk is.

AANDACHTSPUNTEN

Hoe werkt de afstandsbediening?

- Met de afstandsbediening kunt u de instellingen van uw neurostimulator aanpassen binnen de grenzen die ingesteld zijn door de uroloog.
- De afstandsbediening werkt op batterijen en brengt de signalen over op uw neurostimulator.

- Plaats de afstandsbediening **boven of vlak in de buurt** van de geïmplanteerde neurostimulator.
- U kunt de stimulator aan- en uitzetten. U kunt ook eventueel de amplitude, de frequentie en de pulswijdte instellen, dit alles binnen de grenzen die de arts geprogrammeerd heeft.

Wat als de batterij van de stimulator leeg is?

- De neurostimulator bevat een batterij die de elektrische energie levert. Deze batterij moet na een tijd vervangen worden. De arts kan via zijn programmeerapparaat de batterij controleren.
- Sommige personen hebben behoefte aan een sterkere stimulatie waardoor de batterij sneller leeg is.
- Zodra de batterij bijna leeg is, is de stimulatie niet altijd even sterk en heeft de stimulatie minder effect. Dit is normaal en dit hoeft u niet te verontrusten.
- Uw afstandsbediening zal u ook waarschuwen als de batterij bijna leeg is. Bespreek dit dan met uw uroloog, die uw symptomen zal controleren en zo nodig zal beslissen om de batterij te vervangen.
- De batterijen hebben een gemiddelde levensduur van vijf tot zeven jaar.
- Het vervangen van de batterij gebeurt onder korte algemene verdoving. Uw uroloog maakt een kleine insnede zo dicht mogelijk bij de geïmplanteerde stimulator en vervangt de oude stimulator in zijn geheel door een nieuwe stimulator.

Draag uw InterStim®-identiteitskaart altijd bij u!

- Draag uw InterStim®-identiteitskaart altijd bij u. Ze bevat informatie over het implantaat en de naam van uw uroloog. Op vertoon van deze kaart hoeft u niet door magnetische deuren en beveiligingssystemen te gaan die uw neurostimulator zouden kunnen ontregelen (in sommige warenhuizen, luchthavens, ...).
- Moet u toch door een diefstaldetector of beveiligingsapparatuur heen, schakel uw neurostimulator dan uit, loop naar het midden van de beveiligingspoort en loop er normaal doorheen.

Toon de InterStim®-ID kaart ook aan het medisch personeel voordat u medische tests of behandelingen ondergaat.

Vergeet uw controlebezoeken niet

Gewoonlijk laat uw uroloog u een maand na de implantatie voor een controlebezoek terugkomen om de werking van het implantaat en de stimulatieparameters te controleren en deze eventueel aan te passen.

Soms zijn er tijdens de eerste maanden verscheidene controlebezoeken nodig om de instellingen nauwkeurig af te stellen.
Daarna hoeft u slechts eens per jaar op controle te komen.

Het is belangrijk om deze eerste afspraken na te leven, omdat ze uw uroloog toestaan om de kwaliteit van deze behandeling te evalueren.

RICHTLIJNEN BIJ ONTSLAG

Besturen van voertuigen

Medische procedures en toestellen

Vermeld steeds aan artsen, tandartsen en verpleegkundigen dat u drager bent van een neurostimulator, vooraleer u een test of behandeling ondergaat.

Wanneer u van houding verandert, kan er plots een versterking van de stimulatie optreden, of kunt u een zwakke schok voelen.
Dit is niet gevaarlijk, maar kan u wel verrassen. Om die reden is het aanbevolen om voorzichtig te zijn bij het besturen van een voertuig.

Ook als u een pacemaker voor het hart hebt, moet u dat zeker aan uw arts vermelden, want de blaasstimulator interfereert met een pacemaker voor het hart.

Dankzij eenvoudige voorzorgen zullen de meeste medische procedures de neurostimulator van uw blaas niet beïnvloeden.

Volgende medische handelingen en testen kunnen echter **WEL** een negatieve invloed hebben op uzelf en uw neurostimulator:

- **Ultrasonische echografie, scanapparatuur**
- **Niersteenverbrijzelaar**
- **Elektrocoagulatie (chirurgische ingreep)**
- **Radiofrequentie (RF)/microgolfablatie**

- **Magnetic Resonance Imaging (NMR)**
- **Hartdefibrillatoren**
- **ECG, EEC en hartmonitoring**
- **Radiotherapie boven de neurostimulator**

Als u meent dat een elektronisch of ander toestel interfereert met uw stimulator, verlaat dan die omgeving of schakel uw toestel uit.
Gebruik vervolgens de afstandsbediening om het systeem weer aan te zetten.

Antidiefstal- en veiligheidssystemen

Wees alert als u veiligheidssystemen passeert, zoals antidiefstalsystemen in grote winkels of veiligheidssystemen in luchthavens. Deze systemen kunnen per ongeluk de neurostimulator aan- of uitzetten.

Het is mogelijk dat u een plotse stimulatie-impuls voelt als u in de nabijheid komt van een veiligheidssysteem. Dit verandert de instellingen van uw stimulator niet.

Om problemen te voorkomen, kunt u op vermelding van uw InterStim®ID-kaart vragen om het veiligheidssysteem niet te moeten passeren.

Huishoudtoestellen

De meeste huishoudtoestellen hebben geen invloed op de werking van de neurostimulator. Alleen apparaten met permanente magneten, zoals bepaalde luidsprekers, telefoons en deuren van koelkasten kunnen per ongeluk uw neurostimulator op "uit" of "aan" zetten als u er dichtbij komt. Dit komt echter zeer zelden voor.

Elektrische industriële uitrusting

Elektrische industriële uitrusting, zoals industriële kookplaten of hoogspanningskabels, kan interfereren met uw neurostimulator als u er dichtbij komt. Ook dit komt zeer zelden voor.

Contra-indicatie

- Er mag nergens op het lichaam enige vorm van diathermie toegepast worden als u een neurostimulator heeft. Diathermie is het opwekken van warmte in weefsels en organen. Het wordt onder andere bij operaties gebruikt.
- Waarschuw uw arts dat u drager bent van een neurostimulator alvorens u een chirurgische ingreep ondergaat. Het is mogelijk dat bepaalde vormen van elektrocoagulatie best niet toegepast worden. Elektrocoagulatie is een behandeling waarbij afwijkingen van huid of onderhuids bindweefsel door middel van elektrische stroom worden vernietigd.

VEELGESTELDE VRAGEN

1. Is het systeem veilig?

Uit klinisch-wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat de kleine elektrische pulsen veilig zijn en het zenuwstelsel niet beschadigen. Uit het onderzoek is ook gebleken dat de onderdelen van het systeem veilig zijn.

2. Is het systeem zichtbaar?

De neurostimulator zit onder de huid. Als u erg mager bent, is een lichte welving zichtbaar. Dit is niet te merken onder uw kleding. Het systeem maakt ook geen geluid.

3. Worden mijn activiteiten beperkt door het systeem?

- Algemeen is er geen beperking van uw activiteiten. Toch doet u beter geen zware inspanningen of competitiesport.
- Vooral kort na de ingreep is het aangewezen om uw activiteiten tijdelijk te verminderen. Doe geen inspanningen gedurende de eerste drie tot zes weken.
- Vermijd elke plotse beweging: buigen, draaien, springen en uitrekken. Til geen zware voorwerpen.
- Vermijd diepzeeduiken (dieper dan 15 meter).
- Vermijd contactsporten, de neurostimulator kan hierdoor beschadigd worden.

4. Is het normaal dat ik een verhoging of verlaging van de stimulatie opmerk bij verandering van houding?

Normaal heeft een verandering van houding geen invloed op de neurostimulator. Wel kan een bruuske beweging de stimulatie versterken omdat de elektrodedraad van uw neurostimulator dicht bij een sacrale zenuw ligt.

Als u beweegt, zal de elektrodedraad mogelijk de zenuw raken. Als in een dergelijk geval de stimulatie vermeerderd of vermindert, zet u de neurostimulator op 'start' of 'stop'.

Wanneer de stimulatie hinderlijk wordt of als u van houding verandert, moet u deze symptomen melden aan uw uroloog.

5. Wat moet ik doen als de stimulatie onaangenaam wordt?

Gebruik de afstandsbediening om het stimulatieniveau te verlagen.

6. Houdt de stimulatie mij 's nachts wakker?

Neen, dat mag niet het geval zijn. Als dat toch zo is, neem contact op met uw uroloog.

7. Kan ik seks hebben nadat een stimulator werd ingeplant?

Ja, na een implantatie geldt er geen beperking op seksuele activiteiten.

8. Kan een microgolfoven de normale werking van de stimulator verstoren?

Over het algemeen niet. De meeste huishoudelijke apparaten hebben geen invloed op de manier waarop een neurostimulator werkt.

9. Geeft het geïmplanteerde systeem een andere gewaarwording dan de proefstimulator?

Het stimulatiegevoel en de controle van de symptomen zijn vergelijkbaar met die van de test.

10. Moet ik het systeem aan- of uitzetten om naar het toilet te gaan?

Neen, normaal moet u niets veranderen aan de stimulatie, tenzij uw arts het u uitdrukkelijk gezegd heeft.

11. Moet ik de stimulatie van tijd tot tijd uitzetten?

Neen, de neurostimulator functioneert dag en nacht.

12. Mag ik de stimulator gebruiken als ik zwanger ben?

Het mogelijke effect van een stimulator op een zwangerschap is nog niet aangetoond. De aanwezigheid van de stimulator heeft echter geen negatief effect op de zwangere vrouw.

Het is wellicht beter de neurostimulator niet te gebruiken in de periode dat u zwanger wilt raken en tijdens de hele duur van de zwangerschap.

Schakel het systeem uit bij vermoeden van zwangerschap en neem contact op met uw uroloog.

13. Kan een mobiele telefoon de normale werking van de stimulator verstoren?

U mag zeker een mobiele telefoon gebruiken, maar plaats hem niet tegen de stimulator.

14. Hoe werk ik met de afstandsbediening?

Update 07-01-2019

Verantwoordelijke uitgever :

Dr. Katrien Klockaerts

Uroloog ASZ

Dr. Bernard Rappe

Diensthooft Urologie ASZ